

Posudek na diplomovou práci Evy Matyášové „Socioekonomický status a jeho působení na strukturu a úroveň osobní pohody (well.being)“

Diplomová práce Evy Matyášové je věnována studiu významného vztahu, zkoumaného jak v psychologii osobnosti, tak v psychologii zdraví, vztahu mezi socioekonomickým statutem a osobní pohodou. Jakkoli je tento vztah považován v uvedených oborech za dnes již tradiční téma, k upřesnění a doplnění našeho poznání jeho základních i širších souvislostí je třeba získávat další, aktualizované informace především empirické povahy.

Práce Evy Matyášové je vnitřně členěna na teoretickou a empirickou část. Teoretická část práce je tvořena čtyřmi základními kapitolami: první z nich, úvodní, představuje hlavní důvody a souvislosti výběru tématu a jeho zasazení do systému psychologických (i dalších) věd. Kromě psychologie osobnosti a psychologie zdraví, kam téma patří, autorka uvádí ještě pozitivní a ekonomickou psychologii, medicínu, sociologii, behaviorální ekonomii a ekonomii štěstí. Toto široké zasazení je na místě, neboť multiúrovňová a mezioborová povaha obou ústředních problémů vyžaduje jejich multiúrovňové a mezioborově založené studium. Rozsáhlá druhá kapitola, členěná do četných podkapitol přináší zevrubné informace o jednom z ústředních témat práce, osobní pohodě. Představuje hlavní současné přístupy ke studiu osobní pohody, přináší informace o nejvýznamnějších determinantách osobní pohody a o možnostech jejího měření. Třetí kapitola je věnována otázkám sociálního statusu a čtvrtá kapitola představuje hlavní souvislosti studované ve vztahu mezi socioekonomickým statutem a osobní pohodou. Výzkumnou část práce tvoří tři kapitoly, první z nich (a celkově pátá) uvádí základní výzkumnou otázku a cíle výzkumu, dále zahrnuje formulaci hypotéz, představuje výzkumné metody (Škálu životní spokojenosti – SWLS E. Dienera et al. a škálu C. D. Ryffové RPWB, dále příslušnost k příjmové kategorii a prestiž zaměstnání), výzkumný soubor a postupy statistické analýzy dat. Šestá kapitola je věnována diskusi a sedmá formuluje závěry práce. Text je doplněn ještě soupisem použité literatury a přílohami, obsahujícími použitou metodiku.

Posuzovaná práce je sepsána srozumitelně a přehledně, dobrou a kultivovanou češtinou a na vysoké úrovni odborného jazyka. Vychází z relevantního literárního zázemí zahraničního i domácího původu, obsahujícího jak periodické, tak neperiodické zdroje. Poznatky získané z odborné literatury přejímá diplomandka s přiměřenou kritičností (oceňuji např. autorčiny výhrady vůči klasifikaci přístupů ke studiu osobní pohody na subjektivní (hédonický) a

psychologický (eudomainický) přístup, neboť oba přístupy obsahují subjektivní, prožitkovou část (na str. 18). Empirická část práce je podnětnou studií, ověřující u souboru 213 respondentů suspektní vztahy mezi jednotlivými složkami SES a osobní pohodou. Získané výsledky autorka podrobuje přiměřené statistické analýze. V diskusi autorka prokázala, že si je vědoma hlavních omezení své studie a přiměřeným způsobem je vysvětluje.

K práci mám následující připomínky:

1. Vyjádření autorky ohledně skladby výzkumného souboru lze akceptovat, přesto si lze představit, že by nemuselo nutně jít o náhodný, ale o záměrný výběr více respektující hlavní kritéria skladby populace ČR.
2. Závěr práce je do značné míry spíše souhrnem, doporučení pro další výzkum jsou uvedena pouze stručně na str. 73.
3. V závěru práce navrhované doporučení ptát se při zjišťování úrovně příjmu spíše po konkrétních sumách, než po příslušnosti k jedné z příjmových kategorií naráží v praxi obvykle na neochotu respondentů sdělovat konkrétní výši svého platu.
4. Přes celkovou pečlivost provedení práce se někde objevují drobné formální nedostatky (např. vynechaná mezera mezi slovy SOCIÁLNÍ STATUS jak v obsahu, tak v textu práce na str. 32).

Závěr:

Diplomová práce Evy Matyášové splnila zadané cíle. Autorka prokázala schopnost samostatně formulovat výzkumný problém a v empirickém šetření jej ověřit. Práce splňuje kritéria kladená na tento typ prací a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“.